

Kokous 5/2023

Tiistaina 12.9.2023 kello 10–11,
Teamsilla

Osallistujat: Anne Hartoneva, Juho Martikainen, Maiju Kolehmainen, lisakki Anttila, Konsta Arvelin, Eeva Havas, Hanna Hemminki-Salin, Ari Juuti, Jarkko Nieminen, Mari Pekkanen, Tommi Saarinen, Tea Ståhlberg

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja liitteineen hyväksyttiin.

2. Tutkintavankeusosuuden pykäläluonnosten läpikäynti

2 luku

1 § Tutkintavangin sijoittaminen

Keskusteltiin, millä perusteella syyteasiaa käsittelevän tuomioistuimen tulisi valita tutkintavangin sijoituspaikka. Todettiin, että päätös tehdään vangitsemisvaatimuksen yhteydessä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen esityksestä. Katsottiin, että voisi olla selkeyttävää ja poliisin ja Rikosseuraamuslaitoksen yhteistyötä ohjaavaa säätää asiasta nimenomaisesti päätösvaltaa koskevassa säännöksessä (luvun 5 b §). Tuomioistuin päättäisi vain varsinaisesta tutkintavangin sijoituspaikasta (2 luvun 1 §:n 1 momentti). Lyhyt- ja väliaikaisista viemisistä päättäisivät poliisi ja Rikosseuraamuslaitos keskenään ja Rise lopulta kuljettaisi tutkintavangin tuomioistuimen osoittamaan loppusijoituspaikkaan. Sovittiin, että selostetaan järjestelyä pykälän perusteluissa.

Todettiin, ettei olisi tarvetta säätää erikseen turvallisuusseikoista tässä.

5 a § Etsintäkuuluttaminen

Todettiin pykälän olevan kunnossa.

5 b § Päätösvalta

Keskusteltiin ehdotuksesta säätää erikseen edellä mainitusta tuomioistuimen päätösvallasta päättää tutkintavangin sijoittamisesta. Lisäystä pidettiin tarpeellisena. Kuten edellä on todettu, säännökseen lisättäisiin selkeyden vuoksi myös, että päätös tehdään pidättämiseen oikeutetun virkamiehen esityksestä. Säännöksen työstämistä jatketaan ja siihen palataan seuraavassa kokouksessa.

3 luku

1 § Sijoittaminen vankilassa

Todettiin pykälän olevan kunnossa. Säännös noudattelee suurelta osin vankeuslain yleisperiaatteita osastosijoittamisesta. Yleisperiaatteiden säätäminen ei mitään ilmeisimmin asiallisesti muuttaisi käytäntöjä, mutta tulisivat tässä yhteydessä ja tarpeellisuutensa vuoksi myös tutkintavankeuslakiin.

2 § Asumaan sijoittaminen

Todettiin pykälän olevan kunnossa. Olennaisinta on, ettei tutkintavankia sijoiteta asumään samaan selliin rangaistusta suorittavan vangin kanssa. Keskusteltiin siitä, että käytäntö olisi yhtenäinen kaikille ja näin ollen se koskisi myös matkaselliosastoille asuttamisia. Todettiin, että työryhmässä on aiemmin linjattu, ettei matkaselleistä säädetä erikseen, vaan niihin sovellettaisiin lyhytaikaista viemistä koskevia säännöksiä.

6 § Tutkintavangin siirtäminen

Todettiin pykälän olevan kunnossa.

8 § Läsnaolo tuomioistuimessa tai esitutkintaviranomaisen kuultavana

Keskusteltiin 1 momentissa säädettävästä siirrosta ja sen kestosta toiseen tutkintavankilaan tuomioistuinkäsittelyä varten. Yhtäältä pidettiin toimivana vaihtoehtona, että siirto voisi kestää tuomioistuinkäsittelyn edellyttämän ajan. Arvioitiin, että se saattaisi ohjata Risen sisäisiä käytäntöjä paremmin kuin toinen vaihtoehto, jonka mukaan siirto voisi kestää enintään säädetyin määräajan. Toisaalta yleisluontoista rajausta tuomioistuinkäsittelyn edellyttämästä ajasta ei pidetty kannatettavana erityisesti laajojen juttujen näkökulmasta, jolloin oikeuskäsittely voi kestää viikkoja tai jopa kuukausia.

Todettiin, että toimivinta voisi olla yhdistää kaksi edellä esitettyä vaihtoehtoa niin, että siirto voisi kestää tuomioistuinkäsittelyn edellyttämän ajan, kuitenkin poliisin ylläpitämään säilytystilaan siirrettäessä yhtäjaksoisesti enintään kaksi viikkoa. Jos tutkintavanki olisi tarpeen siirtää toiseen vankilaan oikeuskäsittelyn ajaksi, tekisi Risen tavanomaisen siirron.

Huomautettiin myös, että perusteluissa olisi syytä täsmentää, mikä on säännöksessä tarkoitettu pitkä välimatka. Sovittiin, että pykälän työstämistä jatketaan keskustelun pohjalta ja siihen palataan seuraavassa kokouksessa.

3. Vanginkuljetuslain soveltamisala

1 § Soveltamisala

Todettiin pykälän olevan kunnossa. Katsottiin, että tarkoituksenmukaisinta olisi, että suuri osa esitutkintaviranomaisten kuljetustehtävistä jäisi vanginkuljetuksesta annettavan lain soveltamisalan ulkopuolelle, muissa laeissa säädettäväksi. Keskeisin tässä tarkoitettu muu laki olisi putkalaki. Todettiin lisäksi, että uuden lain myötä tulee kumota tutkintavankeuslain 14 luku tutkintavangin kuljetuksesta. Samoin tulee

tarkistaa lain suhde putkalakiin. Puheenjohtaja on yhteydessä sotilasviranomaisten suorittamista tutkintavankien kuljetuksia koskevista säännöksistä puolustusministeriöön.

4. Kuljetusviranomaisten tarvitsemien tietojen saaminen

Kannatettiin vaihtoehtoa, jossa kuljetusviranomaisten mahdollisuudesta saada tietoja säädettäisiin kunkin viranomaisen henkilötietojen käsittelystä annetussa laissa. Seurauksena tullee toistoa, mutta kussakin laissa säädetään kattavasti muutakin henkilötietojen käsittelystä kyseisen viranomaisen toiminnassa, joten sitä pidettiin kannatettavana.

Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa

16 § Oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta ja tiedonantovelvollisilta

Keskusteltiin pykälään ehdotetusta uudesta 9 kohdasta. Pohdittiin, voisiko kuljetettavan henkilön yksityiskohtaisen tilanteen selostamisen sijaan säätää hieman yleisemmin esimerkiksi niin, että Risellä olisi oikeus saada tietoa säännöksessä tarkoitettulla tavalla kuljetuksen turvallisuuteen liittyvistä seikoista. Pidettiin kuitenkin tarpeellisena säätää erikseen terveydentila ja kuljetettavalle määrätyt yhteydenpitörajoitukset perusteiksi saada tietoa säännöksen nojalla. Yleisesti ottaen katsottiin, että tiedonsaantioikeus on melko kattava, mutta koska sen käyttö rajataan nimenomaisesti rangaistuksen täytäntöönpanoa tai tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevan tehtävän taikka muun Riselle kuuluvan tehtävän hoitamista varten, ei laajuutta pidetty ongelmallisena. Sovittiin, että täsmennetään säännöksen sisältöä yksityiskohteisissa perusteluissa.

17 § Oikeus saada tietoja tuomioistuimelta

Katsottiin pykälän olevan kunnossa. Sovittiin, että asian työstämistä jatketaan niin, että myös muiden kuljetusviranomaisten erityislakeihin tehtäisiin vastaava säännös.

Laki Vankiterveydenhuollon yksiköstä

6 § Potilasrekisterissä olevien tietojen luovuttaminen

Keskusteltiin pykälään ehdotetusta uudesta 8 kohdasta ja siitä, millä tarkkuudella olisi syytä yksilöidä se, kenelle säännöksessä tarkoitettua tietoa voidaan luovuttaa. Jossain määrin on säädettävä yksityiskohtaisesti siitä, kuka ja missä tehtävissä voi saada tällaista tietoa. Lähtökohtaisesti tiedonsaantitarve on kuljetusviranomaisessa johtoa alemmalla tasolla, koska operatiivinen vanginkuljetus suoritetaan siellä. Toettiin, että ehdotettu muotoilu on näin ollen tarkoituksenmukainen. Valmistelua jatketaan sen pohjalta.

5. Syyskauden työskentely

Katsottiin, että runko syyskauden aikatauluksi on kunnossa. Käsiteltäviä teemoja voidaan tarpeen ja aikataulujen vaatiessa ajoittaa toisin.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 26.9.2023 kello 10–12 Teamsilla.

- Käydään tutkintavankeusosuutta koskevat asiakysymykset ja perustelut läpi. Kirjoitustekniset huomiot pyydetään toimittamaan kirjallisena.
- Käsitellään vanginkuljetuslain määritelmiä, lakiluonnoksen 3 §.
- Käsitellään vanginkuljetuslain suhdetta muuhun lainsäädäntöön, lakiluonnoksen 2 §.